

Sygn. akt V U 165/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 marca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku

V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Krupińska

Protokolant: Anna Matwiejuk

po rozpoznaniu w dniu 11 marca 2013 roku w Białymstoku

sprawy I. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę

na skutek odwołania I. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 17 stycznia 2013 roku

Nr (...)

Oddała odwołanie.

Sygn. akt VU 165/13

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z dnia 17.01.2013r., wydaną na podstawie art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. Nr 39, poz. 353 ze zm.) oraz § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach ... (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) odmówił I. K. prawa do emerytury, ponieważ odwołująca na dzień 01.01.1999r. nie udowodniła 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych, a jedynie 16 lat, 11 miesięcy i 1 dzień.

Organ rentowy nie zaliczył odwołującej okresów pracy w gospodarstwie rolnym od 21.06.1974r. do 31.08.1974r. i od 18.06.1975r. do 31.08.1975r., ponieważ praca w okresie wakacji nie jest pracą stałą, a jedynie pomocą świadczoną dorywczo w charakterze pomocy rodzinie.

Organ rentowy nie zaliczył także okresu pracy w gospodarstwie rolnym od 1.09.1976r. do 30.09.1976r., ponieważ w tym czasie odwołująca nie mieszkała w miejscu położenia gospodarstwa rolnego oraz okresu opieki nad dzieckiem od 25.07.1994r. do 30.05.1995r., bowiem w tym czasie odwołująca pobierała rentę z tytułu niezdolności do pracy, natomiast zgodnie z art. 7 pkt 5 ustawy uwzględnieniu podlegają tylko okresy niewykonywania pracy z powodu opieki nad dzieckiem przypadające przed dniem nabycia prawa do renty.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła I. K., podnosząc, iż organ rentowy w sposób błędny wyliczył okres składkowy i nieskładkowy nie wskazując na czym ewentualnie ten błąd polega.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. w odpowiedzi na odwołanie wnosił o jego oddalenie jako nieuzasadnionego.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie, dlatego podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art. 184 cytowanej na wstępie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku

z § 4 powołanego na wstępie rozporządzenia ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn wynoszący 15 lat oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 – 20 lat dla kobiet, 25 lat dla mężczyzn. Emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązaniu stosunku pracy w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem. Natomiast art. 32 ust. 2 wyżej wymienionej ustawy stanowi, że dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ustępie 1 za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

W tym też zakresie należy stosować przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r., Nr 8, poz. 43). Zgodnie z § 3 i 4 wyżej wymienionego rozporządzenia pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach wymienionych w wykazie A nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn oraz posiada wymagany okres zatrudnienia 20 lat pracy dla kobiet oraz 25 lat pracy dla mężczyzn, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Okolicznością bezsporną w niniejszej sprawie jest, iż odwołująca urodziła się w dniu 1 2.01.1958r., ukończyła więc 55 lat i wykazała wymagany przepisami okres zatrudnienia w szczególnych warunkach wynoszący na dzień 1.01.1999r.: 16 lat 11 miesięcy i 1 dzień. Spór dotyczył ustalenia ogólnego okresu pracy (okresy składkowe i nieskładkowe) w wymiarze co najmniej 20 lat.

Zdaniem organu rentowego udowodniony okres składkowy i nieskładkowy w niniejszej sprawie wynosi 16 lat 11 miesięcy i 1 dzień.

Z uwagi na konieczność ustalenia, czy wskazywany przez odwołującą okres opieki nad dzieckiem od 25 lipca 1994 roku do 30 maja 1995 roku należało zaliczyć do ustalonego dotychczas okresu pracy Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe.

Należy zauważyć, iż wnioskodawczyni otrzymywała rentę według II grupy inwalidów od 25 lipca 1994 roku (zał. akta ZUS o rentę, k. 15, decyzja z 22 lipca 1994 roku) i nadal od 1 października 1999 roku rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy (k. 97, decyzja z 23 września 1999 roku) - z powodu ziarnicy złośliwej do 31 marca 2000 roku (k. 111, decyzja z 24 lutego 2000 roku).

Dzieci odwołującej urodziły się; 30 stycznia 1978 roku, 25 lipca 1979 roku i 30 maja 1991 roku – k. 2 wnioszek o rentę. Najmłodsze dziecko ukończyło więc 4 lata 30 maja 1995 roku. Do 24 lipca 1994 roku wnioskodawczyni pozostawała w zatrudnieniu - k. 5 akt ZUS, świadectwo pracy z (...) (...)„, w H..

W okresie pobierania renty I. K. pracowała od 1 grudnia 1997 roku w Przedsiębiorstwie Produkcyjno- Handlowym (...)„, w H. i obecnie nadal jest tam zatrudniona – k. 130 akt o rentę.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 23 sierpnia 2005 roku, w sprawie I U K 347/04, mającym zastosowanie również w niniejszej sprawie, okres sprawowania opieki nad dzieckiem do 4 lat , przypadający w czasie korzystania z prawa do renty , nie jest okresem nieskładkowym w rozumieniu art. 7 pkt 5 ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS (OSNP 2006/13-14/220). W uzasadnieniu swojego stanowiska Sąd Najwyższy podkreślił , iż określony w punktach 5-7 warunek posiadania okresu opieki nad dzieckiem lub innym członkiem rodziny przed przyznaniem prawa do emerytury lub renty oznacza, że okresy przypadające po przyznaniu jednego z tych świadczeń, z którego uprawniony korzystał przed ubieganiem się o prawo do kolejnego świadczenia, nie są okresami nieskładkowymi. Okres sprawowania opieki nad dzieckiem do lat 4 przypadający w czasie korzystania z prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy nie jest więc okresem nieskładkowym w rozumieniu art. 7 pkt 5 ustawy. Wymienione w art. 7 okresy nieskładkowe są okresami niewykonywania pracy i niepodlegania ubezpieczeniu społecznemu z powodu przeszkód uniemożliwiających jakąkolwiek działalność, na przykład represji politycznych (pkt 4), nauki w szkole wyższej (pkt 9), doksztalcania zawodowego lekarzy (pkt 10). Taką przeszkodą jest również sprawowanie opieki nad dzieckiem lub innym członkiem rodziny. Jednak w tym ostatnim przypadku ustawodawca uznał, że zarówno przy ustalaniu prawa do świadczeń jak i ich wysokości nie są uwzględniane okresy niewykonywania pracy, w których wypłacane były świadczenia z ubezpieczenia społecznego - emerytura lub renta - także w przypadku, gdy emeryt lub rencista opiekował się dzieckiem lub innym członkiem rodziny wymagającym opieki.

Nie ma więc podstawy prawnej pozwalającej na wliczenie okresu pobierania renty przez I. K. do okresu wymaganego do uzyskania prawa do świadczeń, jeżeli nie zbiegają się w czasie z okresami składkowymi lub nieskładkowymi. Zbieg taki jest wykluczony w przypadku okresów wymienionych w art. 7 pkt 5-7 ustawy.

Ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 121, poz. 1264) wprowadzono przepis art. 10a, który w ust. 1 stanowi, że przy ustalaniu prawa do emerytury osoby, która osiągnęła wiek emerytalny co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn i utraciła prawo do renty z powodu odzyskania zdolności do pracy, uwzględnia się również okresy pobierania tej renty, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe ustalone na zasadach określonych w art. 5-7 i 10 są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu. Okres pobierania renty nie jest uważany ani za okres składkowy, ani za okres nieskładkowy i uwzględnia się go jedynie dla uzupełnienia okresów brakujących do przyznania prawa do emerytury przy spełnieniu określonych w przepisie warunków, w szczególności osiągnięcia wieku emerytalnego. Przed wejściem w życie tego przepisu, okresy pobierania renty nie były uwzględniane przy ustalaniu prawa do emerytury. Jednakże powyższa regulacja nie może obejmować wnioskodawczyni, która po odzyskaniu zdolności do pracy podjęła zatrudnienie i pracuje nadal w (...) na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony ,z najniższym wynagrodzeniem- k. 10 zeznanie strony.

Z powyższych względów sporny okres pobierania renty, w którym wnioskodawczyni opiekowała się dzieckiem, nie może być więc uwzględniany jako okres nieskładkowy. Po wyłączeniu tego okresu wnioskodawczyni nie legitymuje się wymaganym przepisami dwudziestoletnim okresem składkowym i nieskładkowym.

Z tych przyczyn Sąd Okręgowy oddalił wniosek I. K. o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków, wskazywanych w odwołaniu i przed organem rentowym, na okoliczność pracy świadczonej przez odwołującą w gospodarstwie rolnym w okresie nauki w szkole średniej w okresie wakacji, bowiem nawet ewentualne uznanie tego okresu nie spowoduje, że wnioskodawczyni udowodni wymagany dwudziestoletni okres zatrudnienia.

Podkreślenia wymaga, iż organ rentowy zaliczył odwołującej okres pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia na podstawie art. 10 ust 1 pkt 3 cytowanej ustawy o emeryturach i rentach z FUS od 1 lutego 1976 roku do 31 sierpnia 1976 roku , to jest od zakończenia nauki w szkole średniej (k. 9 akt ZUS) do daty wymeldowania z miejscowości T.(k.23 i k. 8 akt ZUS).

Z tych wszystkich powodów odwołanie jako pozbawione podstaw prawnych należało oddalić na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc.